

ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ

A. ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ - ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε.

1. ΟΡΙΣΜΟΣ

Ù Η διερεύνηση του φαινομένου (Κ.Ε.) προϋποθέτει την εννοιολογική του προσέγγιση .Ù Σε μία προσπάθεια προσδιορισμού της έννοιας του/της (Κ.Ε.) θα λέγαμε πως αποτελεί...

Ù Αν επιχειρήσουμε να δώσουμε έναν περιεκτικό ορισμό του/της ... που να περιλαμβάνει τις διαφορετικές αποχρώσεις της έννοιας, θα λέγαμε ...

2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Ù Με δεδομένη την ιστορική εμπειρία μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι ...

Ù Το/ Η / Ο ... (Κ.Ε.) δεν αποτελεί φαινόμενο/ προϊόν /δημιούργημα αποκλειστικά της σύγχρονης εποχής. Η διαχρονική θεώρησή του πιστοποιεί την ύπαρξή του σε κάθε φάση της ιστορικής εξέλιξης του ανθρώπου.

3. ΜΟΡΦΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Ù Η έννοια δεν είναι απόλυτα ενιαία, αλλά εμφανίζει μια πληθώρα μορφών, οι οποίες καλύπτουν ευρύτατο φάσμα.

Ù Η συνθετότητα του/της ... αποκαλύπτεται μέσα από το πλήθος των μορφών με τις οποίες εκδηλώνεται στην καθημερινή ζωή.

4. ΕΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Ù Το φαινόμενο προσλαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις (ή παίρνει τη μορφή επιδημίας, κοινωνικής μάστιγας) στην εποχή μας.

Ù Μεγάλη ανησυχία προκαλεί η ένταση/ η οξύτητα με την οποία εμφανίζεται το φαινόμενο στη σύγχρονη εποχή.

B. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΑΙΤΙΑ - ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- 4 Η διερεύνηση και προσέγγιση του/της ... παραπέμπει σ' ένα σύνθετο πλέγμα παραγόντων/συνθηκών που ευνοούν την εκδήλωσή του στην εποχή μας.
- 4 Η εμφάνιση του προβλήματος (Κ.Ε.) οφείλεται σε μία σειρά αιτίων/ παραγόντων που καλύπτουν ευρύ φάσμα - οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό, πολιτιστικό - της συλλογικής ζωής.
- 4 Η ύπαρξη/ εμφάνιση του προβλήματος (Κ.Ε) είναι αποτέλεσμα της μεμονωμένης και παράλληλης δράσης πληθώρας παραγόντων.

ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΑ ΑΙΤΙΑ (μετά τη θεματική περίοδο):

- 4 Στα γενεσιούργα αίτια του/ της (Κ.Ε.) συγκαταλέγεται ...
- 4 Το δυσάρεστο φαινόμενο έχει την προέλευσή του...
- 4 Πρωταρχικός παράγοντας θεωρείται/ αποτελεί ...
- 4 Πρωταρχική ευθύνη φέρει ...
- 4 Ένας από τους βασικότερους παράγοντες εκδήλωσης του/ της ... είναι ...

ΑΛΛΑ ΑΙΤΙΑ:

- 4 Στην εκδήλωση / ανάπτυξη / κλιμάκωση / όξυνση του/της (Κ.Ε) σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ...
- 4 Στην επέκταση του προβλήματος συμβάλλει επίσης ...
- 4 Εξίσου επιβαρυντικός παράγοντας για την όξυνση / εκδήλωση ...
- 4 Ευνοϊκό κλίμα για την εκδήλωση του/της διαμορφώνει και ...
- 4 Μερίδιο ευθύνης φέρει και ...
- 4 Το πρόβλημα επιδεινώνεται εξαιτίας ...

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- 4 Συστατικό στοιχείο του προβλήματος, εκτός από τα αίτια, είναι και οι συνέπειές του, οι οποίες συνδέονται με αρκετές πτυχές της κοινωνικής ζωής.
- 4 Η σοβαρότητα (για αρνητική έννοια)/ σημασία / αξία (για θετική έννοια) του / της (Κ.Ε.) αξιολογείται/προσδιορίζεται από τις ποικίλες επιδράσεις του στη ζωή του ανθρώπου.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥΣ (ΕΙΤΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ)

- 4 Συνέπεια πρωταρχικής σημασίας αποτελεί ...
- 4 Πρωταρχικής σημασίας είναι οι επισημάνσεις που αφορούν τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ατόμου (για ατομικές συνέπειες).
- 4 Από την άλλη βέβαια, οι προεκτάσεις του/της ... αφορούν τη διάρθρωση της συλλογικής ζωής. Πιο συγκεκριμένα, στο πολιτικό / οικονομικό / πολιτιστικό επίπεδο ... (για όλους τους υπόλοιπους τομείς)
- 4 Στις θετικές συνέπειες περιλαμβάνεται ...
- 4 Στις αρνητικές συνέπειες συγκαταλέγεται επίσης ...

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ - ΜΕΤΡΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ (ΤΡΟΤΤΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- 4 Η ένταση και έκταση του προβλήματος επιβάλλει την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπισή του, με τη λήψη μιας σειράς προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων.
- 4 Η οξύτητα με την οποία εκδηλώνεται το πρόβλημα καθιστά απαραίτητη την κινητοποίηση των κοινωνικών και κρατικών φορέων για την πρόληψη ή και την καταστολή του (ή για τον περιορισμό/ την αποφυγή περαιτέρω εξάπλωσής του).

ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- 4 Η επίλυση/αποτελεσματική αντιμετώπιση του δεδομένου προβλήματος είναι ανάγκη να αποτελέσει τόσο άμεση προτεραιότητα του οργανωμένου κράτους όσο και αντικείμενο κοινωνικής - συλλογικής μέριμνας.
- 4 Αφετηρία/βάση για τον περιορισμό των διαστάσεων του/της (Κ.Ε.) Θα πρέπει να αποτελέσει ...
- 4 Μέτρο πρωταρχικής σημασίας/σπουδαιότητας συνιστά ...
- 4 Η πρόληψη / η καταστολή του προβλήματος επιβάλλει ...
- 4 Αμεση ευθύνη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του/της (Κ.Ε.) αποτελεί ...
- 4 Σημαντικό ρόλο σ' αυτήν την προσπάθεια μπορεί να διαδραματίσει και ...

4 Οποιαδήποτε κρατική ή συλλογική παρέμβαση θα είναι αναποτελεσματική και ατελέσφορη, εάν δε θεμελιωθεί στην ατομική ευθύνη και πρωτοβουλία.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΕΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ
(Συνήθως για την τελευταία πρόταση της παραγράφου ή για τον επίλογο)

- Ø Γίνεται λοιπόν φανερό ...
- Ø Καταληκτικά ...
- Ø Συμπερασματικά ...
- Ø Γίνεται απόλυτα κατανοητό ...
- Ø Καθίσταται σαφές ότι ...
- Ø Προκύπτει με σαφήνεια ότι ...
- Ø Προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι ...
- Ø Κατ' αυτόν τον τρόπο άμεσα και πειστικά αποδεικνύεται ότι ...
- Ø Φυσική κατάληξη/ απόρροια της συλογιστικής που αναπτύχθηκε είναι ότι ...

Άλλες εκράσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε στην αρχή κάποιων παραγράφων είτε στη σύνδεση των προτάσεων μέσα στην παράγραφο.

- ά Κεντρικό σημείο αναφοράς αποτελεί ...
- ά Θεμελικό ρόλο στο φαινόμενο διαδραματίζει ...
- ά Στην αφετηρία της ανάλυσης του φαινομένου τοποθετείται ...
- ά Επιβάλλεται επίσης να αναφερθεί ...
- ά Απαραίτητη κρίνεται η αναφορά του γεγονότος ...
- ά Ωφέλιμο είναι να επισημανθεί ότι ...
- ά Συμπληρωματικό στοιχείο της ανάλυσης αποτελεί ...
- ά Προέκταση του φαινομένου αποτελεί ...
- ά Η προσέγγιση/ ερμηνεία / αιτιολόγηση του φαινομένου θα ήταν ελλιπής αν δεν υπογραμμιζόταν ...
- ά Προβάλλεται συχνά η θέση ότι ...

- ά Παράλληλα ..
- ά Επιπρόσθετα ...
- ά Επικουρικά ...

άντιστοιχα ...
άνάλογη σημασία έχει ...
άνταρόμοια λειτουργία επιτελεί ...
άνταρόμοιο ρόλο ...
άνταυτόσημο ρόλο ...
άντιθετα ...
άπό την άλλη πλευρά ...
άπο τον αντίποδα βρίσκεται ...
ά σε σχέση συμπληρωματική βρίσκεται ...
ά σε στενή σχέση / συνάφεια βρίσκεται ...
ά στενά συνυφασμένο/ συνδεδεμένο είναι ...